

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Mikołaj Dorożala – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, Główny Konserwator Przyrody</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Magdalena Bukowska – Dyrektor Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa w Ministerstwie Klimatu i Środowiska</p> <p>Tel.: 22 369 25 50</p>	<p>Data sporządzenia 14.01.2025</p> <p>Źródło: Inne</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD108</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Istotnym problemem identyfikowanym przez Ministra Klimatu i Środowiska jest brak wystarczających środków na finansowanie działań w obszarze ochrony przyrody. Pilna realizacja części z nich, np. opracowanie planów ochrony dla parków narodowych, rezerwatów przyrody lub planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, wynika wprost z przepisów prawa krajowego i unijnego. Inne, takie jak wzmoczenie działań ochronnych na terenach obszarów chronionych w tym na obszarze Puszczy Białowieskiej czy tworzenie nowych parków narodowych i rezerwatów przyrody, stanowią postulat podnoszony od lat nie tylko przez naukowców i sektor pozarządowy, ale również znaczną część społeczeństwa. W ostatnich miesiącach rozwiązanie problemu braku środków finansowych stało się jeszcze pilniejsze z uwagi na uruchamianie kolejnych naborów i możliwość pozyskania funduszy unijnych. Rzeczywisty dostęp do tych środków jest jednak limitowany przez brak możliwości sfinansowania wkładu własnego przez potencjalnych beneficjentów. Wśród nich kluczową grupę stanowią parki narodowe oraz regionalne dyrekcje ochrony środowiska (dalej: RDOŚ), które tworzą podstawę systemu ochrony przyrody w Polsce.

Z problemem właściwego finansowania borykają się przede wszystkim parki narodowe, które jako państwowe osoby prawne prowadzą samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając z uzyskiwanych przychodów wydatki na realizację zadań określonych w ustawie o ochronie przyrody. Środki na bieżącą działalność oraz na współfinansowanie realizacji projektów z udziałem środków zagranicznych, parki narodowe uzyskują m.in. z dotacji celowych z budżetu państwa, przychodów z prowadzonej działalności, środków od innych jednostek sektora finansów publicznych (np. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - dalej NFOŚiGW, wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej - dalej WFOŚiGW, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz z pozostałych przychodów uzyskiwanych od jednostek spoza sektora finansów publicznych, darowizn lub odsetek od depozytów. Środki dotacji celowej z budżetu państwa w wysokości 134 849 tys. zł (dane za rok 2023 z wykonania budżetu) pokrywają ok. 31% potrzeb parków narodowych, środki z prowadzonej przez parki narodowe własnej działalności – 40%, środki od innych jednostek sektora finansów publicznych – ok. 5%, pozostałe przychody – ok. 23%. Poniżej 1% przychodów stanowią środki otrzymane z UE. Niski udział środków otrzymywanych z UE wynika z braku środków na finansowanie wkładów własnych. Z uzyskiwanych przychodów parki narodowe nie są w stanie pokryć kosztów współfinansowania projektów, gdyż pozyskane środki przeznaczają przede wszystkim na pokrycie kosztów bieżącego funkcjonowania (wynagrodzenia, koszty administracyjne) oraz realizację zadań określonych w art. 8b ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Główne grupy wydatków parków narodowych obejmują: wynagrodzenia pracowników – ok. 35%, składki na ubezpieczenia społeczne – ok. 6%, amortyzacja – ok. 15%, podatki i opłaty – ok. 2%, pozostałe koszty funkcjonowania, w tym materiały i energia – ok. 30%. Koszty realizacji zadań określonych w ustawie stanowią ok. 12% wydatków parków narodowych. Dotacja budżetowa zabezpiecza niemal wyłącznie koszty związane z wypłatą wynagrodzeń pracownikom parków narodowych.

Potrzeby parków narodowych w zakresie działań ochronnych, utrzymania obiektów i infrastruktury turystycznej, a także prowadzenia badań i monitoringu przyrodniczego określone, w szczególności na podstawie danych pozyskanych przy tworzeniu projektu ustawy budżetowej na 2025 r., obejmują:

- 1) koszty realizacji działań ochronnych (szacowane na kwotę ok. 70 000 tys. zł rocznie),
- 2) koszty prowadzenia badań naukowych i monitoringu przyrodniczego (szacowane na kwotę ok. 10 000 tys. zł rocznie),
- 3) koszty budowy, odtworzenia lub modernizacji i utrzymania obiektów, w szczególności bazy edukacyjnej i budynków służących do zarządzania parkiem (szacowane na kwotę ok. 50 000 tys. zł rocznie),
- 4) koszty budowy i utrzymania infrastruktury służącej do udostępniania obszaru parku narodowego (szacowane na kwotę ok. 10 000 tys. zł rocznie).

Parki narodowe posiadające na swoim obszarze duży udział gruntów innej własności niż własność Skarbu Państwa realizują też działania związane z wykupem nieruchomości, w tym w ramach realizacji prawa pierwokupu na rzecz Skarbu Państwa. W latach 2016 – 2023 wydatki w tym zakresie poniesione przez wymienione poniżej parki narodowe kształtowały się następująco:

- 1) Kampinoski PN – powierzchnia 530 ha za kwotę 65 000 tys. zł;
- 2) Wielkopolski PN – powierzchnia 64 ha za kwotę 3 349 tys. zł;
- 3) Narwiański PN – powierzchnia 304 ha za kwotę 7 611 tys. zł;
- 4) Biebrzański PN – powierzchnia 1678 ha za kwotę 17 430 tys. zł;
- 5) Poleski PN – powierzchnia 103 ha za kwotę 2 499 tys. zł;
- 6) Ojcowski PN – powierzchnia 48 ha za kwotę 3 201 tys. zł;
- 7) Wigierski PN – powierzchnia 69 ha za kwotę 4 078 tys. zł.

Odrębną kwestią są zobowiązania nałożone na RDOŚ, jako sprawujących nadzór nad rezerwatami przyrody i obszarami Natura 2000, wynikające z przepisów prawa krajowego i unijnego. W Polsce obecnie funkcjonują 1523 rezerваты przyrody i planowane jest utworzenie kilkuset kolejnych. Natomiast w skład sieci Natura 2000 w Polsce wchodzi 145 obszarów specjalnej ochrony ptaków, zajmujących około 16% powierzchni lądowej oraz 868 specjalnych obszarów ochrony siedlisk zajmujących około 11% powierzchni lądowej. Łącznie sieć obszarów Natura zajmuje około 20% powierzchni lądowej kraju. Na terenie wszystkich tych obszarów RDOŚ zobowiązane są nie tylko do realizacji ochrony w oparciu o ustalone dokumenty planistyczne, ale również w przypadku obszarów Natura 2000 do bieżącej oceny ich efektów i określania stanu zachowania siedlisk przyrodniczych i populacji chronionych gatunków w terenie. W sumie większość RDOŚ sprawuje nadzór nad ponad 100 obszarami chronionymi z wyjątkiem RDOŚ w Opolu - 65 obszary, a największą liczbą obszarów zarządza RDOŚ w Warszawie – 270 obszarów. W związku z tym realizacja zadań wynikających z zarządzania wielkopowierzchniowymi formami ochrony jest wysoce obciążająca te instytucje.

Należy tu podkreślić, że koszty funkcjonowania sieci Natura 2000 w Polsce zostały określone w dokumencie przyjętym przez Komisję Europejską, tj. w Priorytetowych Ramach Działań dla sieci Natura 2000 w Polsce na lata 2021-2027 (dalej: PAF). Zgodnie z PAF potrzeby finansowe związane tylko z realizacją działań ochrony czynnej wynoszą ponad 3,25 mld zł rocznie, w tym ponad 3 mld zł to zsumowane koszty działań cyklicznych, a ponad 208 mln złotych to koszty działań jednorazowych. Łącznie w okresie 2021-2027 całkowite utrzymanie sieci Natura 2000 w Polsce oszacowano na 4,8 mld euro.

W przypadku rezerwatów dla każdego rezerwatu przyrody należy ustanowić plan ochrony, gdzie średni szacunkowy koszt na obszar wynosi 50 tys. zł. Należy podkreślić, że nadal 856 rezerwatów nie posiada planów ochrony, co przy uśrednionym koszcie jednostkowym daje łączną kwotę 42,8 mln zł. Dodatkowo sukcesywnie część z już ustanowionych planów ochrony traci moc i wymaga aktualizacji oraz ponownego ustanowienia (w 2025 r. wygasa 11 planów ochrony rezerwatów przyrody).

Obecnie tylko w marginalnym stopniu potrzeby finansowe dotyczące zadań z zakresu ochrony przyrody pokrywane są z budżetu państwa. W latach 2009-2023 wydatki na ochronę przyrody RDOŚ z środków budżetowych (z wyłączeniem ochrony czynnej) to łącznie przez cały ten okres prawie 5,5 mln zł (średnio 0,37 mln zł/rok). W dużej części potrzeby związane z ochroną przyrody są pokrywane dzięki środkom pozyskiwanym z NFOŚiGW oraz WFOŚiGW (średnio w latach 2011-2022 to około 7 mln zł/rok – z wyłączeniem ochrony czynnej). W 2023 r. nastąpił istotny wzrost środków z tego źródła – RDOŚ pozyskały 11,4 mln zł – z wyłączeniem ochrony czynnej.

Dodatkowo GDOŚ i RDOŚ pozyskuje środki unijne z programów operacyjnych oraz innych programów unijnych jak np. FEnIKS¹ i LIFE². Należy jednak podkreślić, że te źródła finansowania nie mają charakteru stałego i nie ma pewności, że będą dostępne po perspektywie 2021-2027.

Istnieje zatem potrzeba wprowadzenia mechanizmu finansowania, który umożliwi sprawne przekazywanie środków finansowych niezbędnych do realizacji zadań związanych z ochroną przyrody przez RDOŚ i parki narodowe. Możliwe jest dofinansowanie tych działań ze środków pozabudżetowych, poprzez wprowadzenie wpłat z Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (dalej: PGL LP) do NFOŚiGW do dalszej dystrybucji.

PGL LP na przestrzeni ostatnich sześciu lat wykazywało zysk netto w wysokości:

- 1) za rok 2018 kwota 537.115,3 tys. zł, przy przychodzie łącznym 9.791.575,8 tys. zł i pozyskaniu drewna na poziomie 43.295,6 tys. m³,
- 2) za rok 2019 kwota 414.892,8 tys. zł, przy przychodzie łącznym 9.149.902,0 tys. zł i pozyskaniu drewna na poziomie 40.626,5 tys. m³,
- 3) za rok 2020 kwota 487.555,5 tys. zł, przy przychodzie łącznym 8.610.872,6 tys. zł i pozyskaniu drewna na poziomie 38.232,5 tys. m³,

¹ Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

² Program wprowadzony Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/783 z dnia 29 kwietnia 2021 r., ustanawiającym Program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) i uchylającym rozporządzenie (UE) nr 1293/2013.

- 4) za rok 2021 kwota 701.320,0 tys. zł, przy przychodzie łącznym 10.142.573,7 tys. zł i pozyskaniu drewna na poziomie 40.517,4 tys. m³,
- 5) za rok 2022 kwota 986.013,0 tys. zł, przy przychodzie łącznym 15.202.532,6 tys. zł i pozyskaniu drewna na poziomie 42.316,5 tys. m³,
- 6) za rok 2023 kwota 639.931,6 tys. zł, przy przychodzie łącznym 14.626.486,2 tys. zł i pozyskaniu drewna na poziomie 40.070,6 tys. m³.

Przychody PGL LP ze sprzedaży drewna w ogólnej puli przychodów PGL LP są względnie stałe i wynoszą średnio 88,15%. Od 2020 r. przychody PGL LP ze sprzedaży drewna wzrastają - 2020 r. – 7 524 226 tys. zł; 2021 r. – 8 919 116 tys. zł; 2022 r. – 13 510 803 tys. zł; 2023 r. – 12.524.240,5 tys. zł. Procentowy udział przychodów ze sprzedaży drewna w przychodach ogółem PGL LP w kolejnych latach kształtował się odpowiednio: 2020 – 87,7%; 2021 – 88,3%; 2022 – 89,2%, 2023 r. 85,9%.

Zgodnie z przyjętymi założeniami PGL LP będzie pozyskiwało rocznie ok. 35-40 mln m³ drewna, z tendencją spadkową wynikającą z konieczności wypełnienia celów LULUCF (użytkowanie gruntów, zmiana użytkowania gruntów i leśnictwo)³, zmierzającą do redukcji emisji CO₂ i zwiększenia pochłaniania. Główną metodą wypełnienia tych celów jest zmniejszenie pozyskania drewna. W wypełnienie celów LULUCF wpisuje się wprowadzenie planowanych ograniczeń związanych z wyłączeniem 20% obszarów lasów z gospodarki leśnej oraz zmiany sposobu prowadzenia tej gospodarki. Zgodnie z przyjętymi założeniami do NFOŚiGW z PGL LP wpływać będą środki finansowe w wysokości około od 210 406 tys. zł do 255 000 tys. zł rocznie (z wyjątkiem pierwszej i drugiej transzy pierwszej wpłaty).

Projektowany ustawą mechanizm wpłat nie determinuje ilości pozyskiwanego drewna. Jak wskazano powyżej, przyjęty w projekcie spadek pozyskania drewna wynika z czynników niezależnych od niniejszego projektu. Projekt nie będzie miał również wpływu na ewentualną zmianę ceny drewna. Ewentualna fluktuacja ceny drewna spowodowana jest warunkami kształtującymi ceny na rynku drzewnym. Z tych też względów projektowana zmiana ustawy nie będzie miała bezpośredniego wpływu na przemysł drzewny.

Przyjęty mechanizm, zgodnie z którym pozyskanie drewna niesie zwiększenie środków na ochronę środowiska, przyczyni się do zwiększenia spokoju społecznego, gdyż obywatele będą mieli świadomość, iż cięcia w lasach niosą dodatkowe środki na ochronę środowiska.

Dodatkowe środki z PGL LP umożliwią przede wszystkim realizację zadań RDOŚ i parków narodowych związanych z udostępnianiem obszarów chronionych, z działaniami na rzecz zapewnienia przestrzegania ograniczeń, zakazów i nakazów obowiązujących na terenach form ochrony przyrody oraz inwentaryzacją przyrodniczą i edukacją przyrodniczą. Środki unijne w dwóch programach krajowych (Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej oraz FEnIKS 2021-2027) na działania dotyczące budowy bazy do prowadzenia działań z zakresu edukacji ekologicznej dla samych tylko parków narodowych wynoszą blisko 310 mln zł. Są to fundusze przeznaczone specjalnie dla parków narodowych w procedurze niekonkurencyjnej. Dodatkowe 34 mln zł dedykowane dla parków narodowych zostało skierowane, również w naborze niekonkurencyjnym, na opracowanie dokumentów planistycznych (plany ochrony). Warunkiem sięgnięcia po te środki jest jednak pozyskanie min. 15% wartości projektów na obowiązkowy wkład własny, który parki narodowe próbują uzyskać z budżetu państwa (obok środków na bieżącą działalność).

Analiza aktualnych potrzeb określonych przez parki narodowe, dotyczących tylko 15% środków na współfinansowanie wydatków kwalifikowalnych w ramach dwóch głównych programów wsparcia: FEnIKS oraz Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej, wykazała kwotę blisko 100 mln⁴ zł w latach 2024-2028 (70 mln dla projektów aktualnie procedowanych tj. wyłonionych do dofinansowania lub będących w trakcie oceny). Do tego należy doliczyć wartość podatku VAT, niekwalifikowalnego w przypadku części projektów (w zależności od rodzaju projektu wynosi średnio 15-18% wartości całkowitej projektu⁵). Tylko w przypadku dwóch ww. programów wartość podatku VAT, przy założeniu

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 i zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 oraz decyzję nr 529/2013/UE (Tekst mający znaczenie dla EOG; Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/839 z dnia 19 kwietnia 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2018/841 w odniesieniu do zakresu stosowania, uproszczenia przepisów dotyczących sprawozdawczości i zgodności oraz określenia celów państw członkowskich na 2030 r., a także zmiany rozporządzenia (UE) 2018/1999 w odniesieniu do poprawy monitorowania, sprawozdawczości, śledzenia postępów i przeglądu

⁴ Dotyczy projektów parków narodowych wyłanianych zarówno w naborach niekonkurencyjnych jak i konkurencyjnych

⁵ Podatek VAT stanowi koszt kwalifikowalny jedynie wówczas, gdy został poniesiony przez beneficjenta w związku z kosztami kwalifikowalnymi zaś Beneficjent nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT nawet w części. W pozostałych przypadkach VAT jest niekwalifikowalny. Taka sytuacja zachodzi w przypadku zdecydowanej większości projektów parków narodowych, dotyczących inwestycji np. budowy baz edukacyjnych, termomodernizacji oraz części projektów z zakresu kanalizacji ruchu turystycznego. Finalna wartość dodatkowego obciążenia beneficjentów projektów z tytułu niekwalifikowalnego VAT-u będzie zależna od liczby i wartości dofinansowanych projektów oraz ich rodzaju tj. liczby działań projektowych dotyczących czynności opodatkowanych, dla których beneficjent posiada prawną możliwość odzyskania przynajmniej w części podatku VAT (niezależnie od tego czy rzeczywiście go odzyska i wg jakiego współczynnika).

uzyskania dofinansowania ze środków UE na wszystkie aktualnie procedowane projekty w których może on stanowić wydatek niekwalifikowalny, wyniosłaby pomiędzy 69- 82 mln zł w latach 2024-2028 (z czego znaczna część nie będzie mogła zostać odzyskana, stanowiąc realne obciążenie dla beneficjentów).

Projektodawca zakłada zatem, że średnioroczny koszt współfinansowania projektów realizowanych z udziałem środków unijnych, w tym FEnIKS oraz Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej, a także podatków z tym związanych wyniesie w latach 2024-2028 ok. 40 000 tys. zł.

Łączne dodatkowe średnioroczne zapotrzebowanie parków narodowych na środki finansowe obrazuje poniższe zestawieni:

Rodzaj wydatków	Kwota w tys. zł
Koszty realizacji działań ochronnych	70 000
Koszty prowadzenia badań naukowych i monitoringu przyrodniczego	10 000
Koszty budowy i utrzymania obiektów, w szczególności bazy edukacyjnej	50 000
Koszty budowy i utrzymania infrastruktury służącej do udostępniania obszaru parku narodowego	10 000
Wypuk nieruchomości	20 000
Współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków UE, w tym FEnIKS oraz Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej	30 000
Razem	1900 000

Należy mieć na względzie, że potrzeby zgłaszane przez parki narodowe, dotyczące realizacji projektów w znacznej mierze wiążą się z możliwością wykonywania przez nie zadań ustawowych, tj. opracowanie planów ochrony, udostępnianie zasobów parku społeczeństwu w sposób bezpieczny dla przedmiotu ochrony, prowadzenie działań edukacyjnych etc.

Brak środków na finansowanie lub współfinansowanie projektów przyrodniczych będzie skutkowało nie tylko niepełnym wykorzystaniem ostatnich tak dużych unijnych środków na ochronę przyrody, ale również problemami w skutecznej realizacji obowiązkowych zadań podmiotów publicznych. Ponadto wpłynie to negatywnie na liczbę i jakość projektów m.in. wskutek obserwowanego drenażu niedofinansowanej kadry. W parkach narodowych zauważalne są trudności z zatrudnianiem wykwalifikowanych pracowników, co wynika z niższych wynagrodzeń, w szczególności między parkami narodowymi a PGL LP. Przeciętne wynagrodzenie w 2022 r. w PGL LP wyniosło 10 441 zł, natomiast w parkach narodowych 6 500 zł.

Nie można również pominąć kwestii dążenia do utrzymania i poprawy jakości zasobów przyrodniczych kraju i coraz większej świadomości społecznej w tym zakresie. Obywatele oczekują od administracji państwowej skutecznego reagowania w sytuacji pogarszania się stanu środowiska i dóbr przyrodniczych, które traktują jak dobro wspólne. Bez dysponowania dostatecznymi zasobami finansowymi w dobie postępujących zmian klimatu i rosnącej skali zagrożeń dla przyrody będzie to zadanie nierealne.

Nie bez znaczenia jest również przyjęte ostatnio przez Parlament Europejski rozporządzenie w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych (Nature Restoration Law), które w perspektywie kilku najbliższych lata nałoży na organy ochrony przyrody dodatkowe obowiązki związane z ochroną zasobów przyrodniczych Polski.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Przekierowanie do NFOŚiGW części środków finansowych z PGL LP w wysokości uzależnionej od ilości pozyskanego drewna w danym roku kalendarzowym i utworzenie zobowiązania wieloletniego w NFOŚiGW dedykowanego finansowaniu działań z zakresu ochrony przyrody i zadań związanych ze zwiększeniem lesistości, pozwoli w znacznej części zaspokoić istniejące i przyszłe potrzeby, w szczególności w odniesieniu do podmiotów wykonujących zadania ustawowe w tym obszarze. Jednocześnie zwiększenie ilości środków przeznaczanych przez PGL LP na ochronę przyrody przyczyni się do wzmocnienia wizerunku tej organizacji jako podmiotu zaufania społecznego, dbającego o wspólne dobro, jakim jest przyroda.

Podczas projektowania zmian rozważane były różne rozwiązania dotyczące możliwości wsparcia realizacji zadań z zakresu ochrony przyrody, w szczególności przez parki narodowe oraz RDOŚ. Przyjęto rozwiązanie, które pozwoli na efektywne korzystanie ze środków finansowych (uproszczony dostęp do środków przez beneficjentów), bez konieczności nadmiernego obciążania budżetu państwa. Warto zwrócić uwagę, że PGL LP zarządzają majątkiem Skarbu Państwa, w związku z czym część zysków pochodzących z tego majątku może zostać przekierowana na finansowanie zadań związanych z realizacją zadań publicznych w zakresie ochrony przyrody.

Wdrożenie projektowanego rozwiązania wymaga dodania w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach, przepisu przewidującego obowiązek dokonywania przez PGL LP wpłat na rzecz NFOŚiGW. Wielkość środków przekazywanych do NFOŚiGW będzie zależna od wielkości pozyskania drewna.

Przyjmując wstępnie szacowany poziom pozyskania drewna na kolejne 10 lat, uwzględniający wypełnienie celów LULUCF, do NFOŚiGW z PGL LP wpływać będą środki finansowe w wysokości od około 210 406 tys. zł do 255 000 tys. zł rocznie.

Zmiana w ustawie o lasach spowoduje konieczność wprowadzenia zmian w art. 401 ust. 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2021 r. - Prawo ochrony środowiska, przez uzupełnienie listy źródeł wpływów NFOŚiGW o wpłatę PGL LP. Nowelizacja obejmie również art. 401c ustawy Prawo ochrony środowiska poprzez dodanie przepisu, określającego kierunki finansowania ochrony środowiska, o których mowa w art. 400a ust. 1 pkt 19, 19a, 27–30, 32, 36, 38 i 39 ustawy, ze środków pochodzących z wpłat PGL LP.

Wejście w życie projektowanych zmian nie będzie miało wpływu na Fundusz Leśny, który co do zasady pełni rolę rachunku wyrównawczego niedoborów w poszczególnych nadleśnictwach, powstałych w trakcie prowadzenia gospodarki leśnej. Fundusz Leśny to przede wszystkim wysokość odpisu podstawowego obciążającego koszty działalności nadleśnictw, który ustalany jest procentowo od przychodów ze sprzedaży drewna (w 2024 r. jest to 8,80%). Z kolei wielkość środków wpływających na wyodrębniony w Funduszu Leśnym rachunek tzw. funduszy obcych własności jest niezależna od działań PGL LP. Wpływają tam środki pochodzące z wyłączenia gruntów leśnych z produkcji leśnej. Są to więc środki zewnętrzne, nie pochodzące z działalności PGL LP, i zasilają podmioty zewnętrzne. Z Funduszu Leśnego PGL LP w okresie ostatnich pięciu lat finansowane były poniżej wskazane zadania:

Rok	Dofinansowanie wykonania uproszczonych planów urzędzenia lasu (zł)	Dofinansowanie realizacji wspólnych przedsięwzięć drogowych z JST (zł)	Dofinansowanie zadań w parkach narodowych (badania) (zł)
2019	2 475 648	40 019 645	28 113 900
2020	2 030 588	17 179 994	30 311 300
2021	1 129 360	43 002 387	28 700 000
2022	714 312	184 874 949	30 407 600
2023	458 796	312 107 507	35 155 500

Zamiarem jest, aby środki zobowiązania wieloletniego NFOŚiGW skierowane zostały w szczególności na realizację przez RDOŚ i parki narodowe zadań niezbędnych do ochrony przyrody polegających m.in. na nabywaniu, w tym w ramach pierwokupu, przez parki narodowe na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości położonych w obszarze parku, tworzeniu infrastruktury niezbędnej do prowadzenia ochrony przyrody. Intencją jest również skierowanie tych środków na prace związane z badaniami, oceną i prognozowaniem stanu zasobów przyrodniczych, działania z zakresu ochrony w ekosystemach parku narodowego, obszarów Natura 2000 i rezerwatów przyrody, współfinansowanie projektów z zakresu ochrony przyrody, w tym funkcjonowania, zachowania i ochrony ekosystemów leśnych oraz zwiększania lesistości i bioróżnorodności w lasach oraz związane z zapobieganiem szkodom w lasach i likwidacją tych szkód.

Ostatecznie decyzja o alokacji środków będzie podejmowana przez ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z NFOŚiGW. Środki będą wydatkowane w oparciu o założenia programów priorytetowych, które określają kierunki i szczegółowe warunki finansowania oraz podział środków.

Projekt ustawy przewiduje, że przychody NFOŚiGW pochodzące z wpłat ze środków PGL LP skierowane będą do parków narodowych oraz RDOŚ i GDOŚ na realizację zadań określonych w art. 400a ust. 1 pkt 19, 19a, 27–30, 32, 36, 38 i 39 ustawy.

Priorytetem w najbliższych latach będzie współfinansowanie projektów unijnych w obszarze ochrony przyrody, realizowanych przez kluczowe w tym zakresie podmioty – parki narodowe oraz RDOŚ. Pozwoli to na efektywne wykorzystanie dostępnych środków unijnych i osiągnięcie efektów ekologicznych w skali niewspółmiernej do wartości wykorzystanych środków krajowych. Środki w ramach tych programów będą kierowane na konkretne działania z zakresu ochrony z wyłączeniem zadań, których bezpośrednim celem jest gospodarcze wykorzystanie pozyskanego drewna.

Środki przekazywane w ramach współfinansowania projektów będą dotyczyły działań zależnych od typów projektów, które uzyskują dofinansowanie UE, w szczególności projektów wskazanych do dofinansowania w trybie pozakonkursowym (budowa i modernizacja baz edukacyjnych w parkach narodowych - programy FEnIKS i Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej, plany ochrony parków narodowych - program FEnIKS).

Nie przewiduje się odrębnego finansowania wynagrodzeń.

Poprawa bieżącego dostępu do finansowania ciekawych inicjatyw pozwoli na wyszkolenie i zatrzymanie cennego zasobu kadrowego. Wpłynie to na poprawę potencjału jednostek (parków narodowych, RDOŚ) w realizacji nie tylko obligatoryjnych działań na rzecz ochrony przyrody, ale także tych dodatkowych, bardziej ambitnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na odmienne systemy finansowania ochrony przyrody i brak analogii odstępuje się od badania tego zagadnienia.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
PGL LP (429 nadleśnictw)	1(429)	Dane własne	Zmniejszenie zysków PGL LP. Poprawa wizerunku organizacji w oczach społeczeństwa.
Minister właściwy ds. środowiska	1	Dane własne	Umożliwienie wykorzystania dostępnych środków UE przez jednostki nadzorowane. Nadzór nad prawidłowością ustalania wysokości wpłat oraz wydatkowania środków przez NFOŚiGW.
NFOŚiGW	1	Dane własne	Zwiększenie środków na finansowanie zadań związanych z ochroną przyrody i zwiększeniem lesistości kraju. Zwiększenie zadań związanych z udzielaniem dofinansowania, w tym: opracowanie niezbędnych procedur warunkujących skierowanie środków na zadania wskazane w projekcie ustawy, organizacja i przeprowadzanie naborów, rozpatrywanie wniosków o udzielenie dofinansowania, zawieranie umów i ich rozliczanie oraz monitorowanie i kontrola projektów.
Parki narodowe	23	Dane własne	Możliwość: 1) pozyskania środków na finansowanie działań z zakresu ochrony przyrody ze środków innych niż dotacja celowa z budżetu państwa; 2) wykorzystania środków dotacji budżetowej na funkcjonowanie, w tym wynagrodzenia; 3) pozyskania współfinansowania dla projektów, na które parki narodowe pozyskały dotację ze środków UE
GDOŚ/RDOŚ	1/16	Dane własne	Możliwość pozyskania środków na finansowanie działań z zakresu ochrony przyrody ze środków innych niż dotacja budżetowa
Jednostki samorządu terytorialnego	16+314+2477	https://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/jednostki-terytorialne/podzial-administracyjny-polski/	Wpływ pośredni, w postaci ożywienia lokalnych rynków pracy oraz efektów ekologicznych towarzyszących wdrażanym w dużej skali projektom przyrodniczym

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Na etapie wypracowywania rozwiązań projekt był omawiany z PGL LP oraz Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska.

W toku procesu legislacyjnego projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.) i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2024 r. poz. 806), w celu umożliwienia zgłaszania uwag oraz zainteresowania pracami nad przedmiotowym projektem ustawy.

W ramach konsultacji publicznych projekt zostanie przesłany z terminem 21 dni na zgłoszenie ewentualnych uwag do następujących podmiotów:

- 1) Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych;
- 2) Stowarzyszenia Papierników Polskich;
- 3) Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Przemysłu Drzewnego;
- 4) Polskiego Towarzystwa Leśnego;
- 5) Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa;
- 6) Polskiego Związku Zrzeszeń Leśnych;
- 7) Klubu Przyrodników;
- 8) Ligi Ochrony Przyrody;
- 9) Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków;
- 10) Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra”;
- 11) Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”;
- 12) Klubu Gaja;
- 13) Greenpeace Polska;
- 14) Fundacji Greenmind;
- 15) Stowarzyszenia – Pracownia na rzecz Wszystkich Istot;
- 16) WWF Polska.

W ramach opiniowania projekt zostanie przesłany z terminem 21 dni na zgłoszenie ewentualnych uwag do następujących instytucji:

- 1) parków narodowych;
- 2) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 3) Państwowej Rady Ochrony Przyrody;
- 4) Państwowej Rady Ochrony Środowiska;
- 5) Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych;
- 6) Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;
- 7) regionalnych dyrektorów ochrony środowiska;
- 8) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z uwagi na zakres projektu, który nie dotyczy problematyki praw i interesów związków pracodawców oraz zadań związków zawodowych, projekt nie będzie podlegał opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców i związki zawodowe.

Projekt nie dotyczy także spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r., o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), dlatego nie będzie podlegał opiniowaniu przez Radę Dialogu Społecznego.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wobec czego nie wymaga zaopiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostaną omówione w raporcie z konsultacji, zawierającym zestawienie przedstawionych stanowisk lub opinii i odniesienie się do nich przez organ wnioskujący, udostępnionym na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, najpóźniej z dniem przekazania projektu na kolejny etap prac legislacyjnych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)

Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	112,765	112,765	222,67	219,73	216,70	213,59	210,40	222,97	241,69	255,65	236,01	2264,94
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NFOŚiGW	112,765	112,765	222,67	219,73	216,70	213,59	210,40	222,97	241,69	255,65	236,01	2264,94
Wydatki ogółem	110,51	110,51	218,22	215,34	212,37	209,32	206,19	218,51	236,86	250,54	231,28	2219,65
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NFOŚiGW	110,51	110,51	218,22	215,34	212,37	209,32	206,19	218,51	236,86	250,54	231,28	2219,65
Saldo ogółem	2,255	2,255	4,45	4,39	4,33	4,27	4,21	4,46	4,83	5,11	4,72	45,28
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NFOŚiGW	2,255	2,255	4,45	4,39	4,33	4,27	4,21	4,46	4,83	5,11	4,72	45,28
Źródła finansowania	Środki do NFOŚiGW będą przekazywane corocznie przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych, z przeznaczeniem na zadania z zakresu ochrony środowiska, określone w art. 400a ust. 1 pkt 19, 19a, 27 – 30, 32, 36 oraz 38 – 39 ustawy – Prawo ochrony środowiska, związane z ochroną przyrody, w tym ochroną lasów i zwiększeniem lesistości. Finansowanie wykonania zadań przez RDOŚ znajdzie swoje odzwierciedlenie w rezerwie 59 budżetu państwa, przeznaczonej dla państwowych jednostek budżetowych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wysokość wpłat dokonywanych przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych będzie uzależniona od ilości drewna pozyskanego w roku kalendarzowym przez PGL LP i wynosić będzie:</p> <p>a) 6 zł – za każdy m³ pozyskanego drewna w przedziale do 35 000 000 m³, b) 8 zł – za każdy m³ pozyskanego drewna w przedziale powyżej 35 000 000 m³ do 40 000 000 m³, c) 15 zł – za każdy m³ pozyskanego drewna w przedziale powyżej 40 000 000 m³ do 45 000 000 m³, d) 30 zł – za każdy m³ pozyskanego drewna powyżej 45 000 000 m³.</p> <p>Wprowadzona zostaje zasada, że za wpływem na środowisko w postaci pozyskania drewna podąża zwiększenie środków na ochronę przyrody.</p> <p>Zgodnie z przyjętymi założeniami, wskazanymi w pkt 1 OSR, pozyskanie drewna przez PGL LP w latach 2025 – 2035, stanowiących podstawę do przedstawionych powyżej wyliczeń kształtować się będzie odpowiednio (w mln m³): 36,94; 36,58; 36,21; 35,83; 35,44; 35,05; 36,62; 38,96; 40,37; 38,25.</p> <p>Środki finansowe wpływające z PGL LP do NFOŚiGW będą się zatem kształtować w skali roku na poziomie od 210 406 tys. zł do 255 000 tys. zł rocznie (z wyjątkiem pierwszej i drugiej transzy pierwszej wpłaty).</p> <p>Projekt ustawy zakłada przekierowanie przychodów NFOŚiGW z wpłat pochodzących ze środków PGL LP na finansowanie w trybie bezkonkursowym, zadań realizowanych przez parki narodowe oraz RDOŚ w zakresie przewidzianym w art. 400a ust. 1 pkt 19, 19a, 27 – 30, 32, 36 oraz 38 i 39 ustawy, w tym na współfinansowanie przedsięwzięć, zadań i działań realizowanych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi.</p> <p>Przychód NFOŚiGW z tytułu wpłat pochodzących ze środków PGL LP przeznaczony na realizację zadań określonych w projekcie ustawy, będzie pomniejszony o koszty obsługi tych przychodów, jednak nie więcej niż 2%. W ramach tych środków zostanie sfinansowane zatrudnienie pracowników w wymiarze 8 etatów (pracownicy komórek ekologicznych zajmujący się obsługą wniosków i umów o dofinansowanie). Maksymalny roczny koszt obsługi wyniesie 4 500,4 tys. zł. Aktualnie szacuje się, że koszt ten obejmie wynagrodzenia pracowników w łącznej wysokości 1 536 tys. zł, koszty usług obcych nabywanych wyłącznie na potrzeby obsługi zadań w wysokości 2 600 tys. zł/rok (w tym usługi informatyczne 1700 tys. zł/rok, działania informacyjno-promocyjne 300 tys. zł/rok, inne usługi 600 tys. zł/rok), koszty podróży służbowych krajowych i zagranicznych w wysokości 57,2 tys. zł/rok, oraz koszty ogólne NFOŚiGW (pośrednie), ustalane wg stawki zryczałtowanej w wysokości 20% kosztów osobowych tj. 307,2 tys. zł/rok. Przepisy przewidujące pomniejszenie przychodów</p>											

	<p>uzyskiwanych przez NFOŚiGW z tytułu kosztów obsługi tych przychodów funkcjonują w ustawie – Prawo ochrony środowiska przy innych zobowiązaniach wieloletnich, wskazanych w art. 401c tej ustawy.</p> <p>Z uwagi na rozproszony charakter działalności poszczególnych jednostek PGL LP brak jest realnej możliwości określenia wpływu projektowanych rozwiązań na kwestie podatkowe. Łączna wysokość zobowiązania podatkowego zależy od zestawienia wyników jednostkowych. Z uwagi jednak na znaczną ilość zmiennych ostateczny rezultat jest niemożliwy do przewidzenia.</p> <p>Warto zauważyć, że sytuacja finansowa PGL LP jest stabilna, a wpłata w określonej szacunkowej wysokości jej nie zachwieje. Założenia planu finansowo-gospodarczego PGL LP na rok 2024 realizowane były bez większych przeszkód, nawet z uwzględnieniem dodatkowych potrzeb związanych z usuwaniem skutków klęski żywiołowej wywołanej wielkoskalową powodzią na południu kraju. Wg aktualnej sprawozdawczości finansowej (po 9 miesiącach 2024 r.), wynik finansowy PGL LP kształtuje się na poziomie 1,138 mld zł i jest wyższy od zaplanowanego na rok bieżący o 738,6 mln zł (informacja LP z dnia 21 listopada 2024 r., GDG.053.22.2024). Jednostki organizacyjne PGL LP utrzymują bezpieczny poziom płynności finansowej przy jednoczesnym, terminowym regulowaniu zobowiązań względem kontrahentów, własnych pracowników oraz Skarbu Państwa.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze							
	PGL LP	112,765	112,765	222,67	216,70	255,65	236,01	2264,94
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projekt nie będzie miał istotnego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, jak również na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych i starszych.</p> <p>Z uwagi na skalę przekazywanych wpłat projektowane zmiany nie będą miały istotnego wpływu na działalność podstawową PGL LP, nie zagrażą stabilności tego podmiotu ani nie przyczynią się do naruszenia zasady samofinansowania PGL LP, stanowiąc jedynie procent zysków PGL LP (zob. wyżej pkt 6). Wskazane powyżej kwoty obrazują wysokość dokonywanych przez PGL LP wpłat do NFOŚiGW. W sytuacji spadku poziomu pozyskania drewna (i potencjalnie mniejszych stąd dochodów PGL LP), wartość wpłat dokonywanych do NFOŚiGW również będzie odpowiednio niższa.</p>
--	---

	Regulacja nie będzie miała wpływu na branżę drzewną, meblarską orz papierniczą. Przewidywany spadek pozyskania drewna nie będzie bowiem wynikiem wprowadzenia projektowanej ustawy lecz koniecznością wypełnienia celów LULUCF tj. redukcji emisji CO2 i zwiększenia pochłaniania gazów cieplarnianych, gdzie głównym czynnikiem wpływającym na wypełnienie tych celów jest zmniejszenie pozyskania drewna. Ewentualna zmiana ceny drewna również nie będzie spowodowana wejściem w życie projektowanej regulacji lecz warunkami rynkowymi kształtującymi ceny na rynku drzewnym.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

W związku z wprowadzeniem dodatkowego, znaczącego źródła przychodów, po stronie PGL LP (DGLP) wymagane będzie określenie procedury przekazywania środków w odpowiedniej wysokości do dyspozycji NFOŚiGW. Po stronie NFOŚiGW muszą zostać wypracowane procedury obsługi środków pochodzących z wpłat DGLP, dotyczące zasad przyznawania środków (programy priorytetowe służące wdrażaniu celów zobowiązań wieloletnich wynikających z projektowanej ustawy). Wzrost obciążeń regulacyjnych jest niewielki w stosunku do spodziewanych korzyści z wdrożenia procedowanego projektu ustawy.

9. Wpływ na rynek pracy

Zwiększenie środków na realizację zadań z zakresu ochrony przyrody będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy, przyczyniając się do utrzymania stabilności oraz niewielkiego wzrostu zatrudnienia osób wykonujących działania z zakresu planowania, realizacji działań ochronnych i monitoringu przyrody. Środki te stanowią istotne wzmocnienie branży ochrony przyrody. Ożywienie rynku pracy dotyczy w szczególności okolicy parków narodowych realizujących projekty, na które pozyskują dofinansowanie oraz w obszarach Natura 2000 i rezerwach przyrody (realizacja działań przez RDOŚ). W związku ze zwiększeniem zadań NFOŚiGW spodziewany jest nieznaczny wzrost zatrudnienia w NFOŚiGW (do 8 etatów).

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne: edukacja	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
---	---	--

Omówienie wpływu	<p>Projekty realizowane w obszarze ochrony przyrody, mają istotny wpływ na poprawę jakości środowiska, nie tylko w skali lokalnej. Zważywszy na fakt, że część puli środków przekazywanych przez PGL LP do NFOŚiGW posłuży współfinansowaniu projektów unijnych, skala realizowanych projektów i uzyskanych efektów ekologicznych będzie kilkukrotnie większa niż sama wartość subfunduszu utworzonego dzięki corocznym wpłatom.</p> <p>W ślad za poprawą jakości środowiska przyrodniczego idzie poprawa warunków życia i zdrowia ludzi, zarówno w wymiarze fizycznym jak i emocjonalnym. Projekty przyrodnicze m.in. wpływają korzystnie na lokalny mikroklimat a planowana infrastruktura w ramach ochrony przyrody pozwoli m.in. na skanalizowanie ruchu turystycznego w sposób atrakcyjny dla mieszkańców i bezpieczny dla przyrody.</p>
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Wdrażanie działań wynikających z projektowanych przepisów nastąpi niezwłocznie po ich wejściu w życie. Przygotowanie przez NFOŚiGW stosownych procedur i programów priorytetowych na potrzeby uruchomienia naborów wniosków o dofinansowanie będzie miało miejsce w okresie procedowania projektu ustawy oraz w czasie *vacatio legis*. Rozpoczęcie dofinansowania działań będzie możliwe po dokonaniu pierwszej wpłaty przez PGL LP

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów projektu może nastąpić nie wcześniej niż po 3 latach jej obowiązywania. Wcześniejsze oceny mogą nie być adekwatne, gdyż w 2027 r. kończy się okres wdrażania programów: Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej oraz FEnIKS.

Biorąc pod uwagę cele parków narodowych, a także cel ustawy jakim jest zwiększenie finansowania ochrony przyrody, efektywność nowego systemu będzie mogła być oceniana na podstawie:

- 1) powierzchni, na której parki narodowe i RDOŚ realizują działania ochronne w ekosystemach;
- 2) wysokości zaabsorbowanych przez parki narodowe środków finansowych w programach Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej oraz FEnIKS.

Ewaluacja programów priorytetowych dotyczących wsparcia działań w zakresie ochrony przyrody będzie oparta na określeniu powierzchni siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, na których przywrócono lub utrzymano ich właściwy stan ochrony oraz liczbą gatunków roślin lub zwierząt, dla których utrzymano lub przywrócono właściwy stan ochrony

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak